

V Bruseli 13. júna 2016
(OR. en)

9223/16

ECOFIN 463
UEM 209
SOC 327
EMPL 223
COMPET 297
ENV 342
EDUC 198
RECH 189
ENER 205
JAI 453

POZNÁMKA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Výbor stálych predstaviteľov/Rada
Č. dok. Kom.:	9137/16 ECOFIN 428 UEM 178 SOC 292 EMPL 188 COMPET 265 ENV 309 EDUC 165 RECH 157 ENER 170 JAI 415 - COM(2016) 340 final
Predmet:	Odporúčanie na ODPORÚČANIE RADY, ktoré sa týka národného programu reforiem Rakúska na rok 2016 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Rakúska na rok 2016

Delegáciám v prílohe zasielame uvedený návrh odporúčania Rady vychádzajúci z návrhu Komisie COM(2016) 340 final, ktorý zrevidovali a odsúhlasili rôzne výbory Rady.

ODPORÚČANIE RADY

z,

**ktoré sa týka národného programu reforiem Rakúska na rok 2016
a ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Rakúska na rok 2016**

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 121 ods. 2 a článok 148 ods. 4,

so zreteľom na nariadenie Rady (ES) č. 1466/97 zo 7. júla 1997 o posilnení dohľadu nad stavmi rozpočtov a o dohľade nad hospodárskymi politikami a ich koordinácii¹, a najmä na jeho článok 5 ods. 2,

so zreteľom na odporúčanie Európskej komisie,

so zreteľom na uznesenia Európskeho parlamentu,

so zreteľom na závery Európskej rady,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre zamestnanosť,

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a finančného výboru,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre sociálnu ochranu,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre hospodársku politiku,

¹ Ú. v. ES L 209, 2.8.1997, s. 1.

keďže:

- (1) Komisia 26. novembra 2015 prijala ročný prieskum rastu, čo znamenalo začiatok európskeho semestra pre koordináciu hospodárskych politík na rok 2016. Priority ročného prieskumu rastu schválila Európska rada v dňoch 17. až 18. marca 2016. Komisia 26. novembra 2015 prijala na základe nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011² správu o mechanizme varovania, v ktorej Rakúsko určila za jeden z členských štátov, vo vzťahu ku ktorým sa vykoná hĺbkové preskúmanie. V ten istý deň Komisia prijala aj odporúčanie na odporúčanie Rady týkajúce sa hospodárskej politiky v eurozóne. Toto odporúčanie schválila Európska rada na zasadnutí v dňoch 18. až 19. februára 2016 a Rada ho prijala 8. marca 2016³. Rakúsko by ako krajina, ktorej menou je euro, malo aj vzhľadom na úzke prepojenia medzi ekonomikami v hospodárskej a menovej únii zabezpečiť úplné a včasné vykonanie uvedeného odporúčania.
- (2) Správa o Rakúsku na rok 2016 bola uverejnená 26. februára 2016. Posudzoval sa v nej pokrok, ktorý Rakúsko dosiahlo pri plnení odporúčaní pre jednotlivé krajiny prijatých Radou 14. júla 2015, a pokrok Rakúska pri dosahovaní jeho národných cieľov stratégie Európa 2020. Obsahovala aj hĺbkové preskúmanie podľa článku 5 nariadenia (EÚ) č. 1176/2011. Komisia predstavila výsledky hĺbkového preskúmania 8. marca 2016. Na základe svojej analýzy dospela k záveru, že v Rakúsku neexistujú makroekonomické nerovnováhy.
- (3) Rakúsko predložilo 26. apríla 2016 svoj národný program reforiem na rok 2016 a 27. apríla 2016 svoj program stability na rok 2016. S cieľom zohľadniť prepojenia medzi nimi sa obidva tieto programy posudzovali súčasne.

² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011 zo 16. novembra 2011 o prevencii a náprave makroekonomických nerovnováh (Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2011, s. 25).

³ Ú. v. EÚ C 96, 11.3.2016, s. 1.

- (4) Príslušné odporúčania pre jednotlivé krajiny sa zohľadnili pri programovaní európskych štrukturálnych a investičných fondov na roky 2014 – 2020. Podľa článku 23 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013⁴ platí, že ak je to nevyhnutné na podporu vykonávania príslušných odporúčaní Rady, Komisia môže požiadať členský štát, aby preskúmal svoju partnerskú dohodu a príslušné programy a navrhol ich zmeny. Komisia poskytla ďalšie informácie o tom, ako bude využívať toto ustanovenie, v usmerneniach o uplatňovaní opatrení spájajúcich účinnosť európskych štrukturálnych a investičných fondov s riadnou správou hospodárskych záležitostí.
- (5) Program stability ukazuje, že vplyv mimoriadneho prílevu utečencov na rozpočet je značný a poskytuje primeraný dôkaz o rozsahu a povahe týchto dodatočných rozpočtových nákladov. Podľa Komisie dosiahli oprávnené dodatočné výdavky 0,09 % HDP v roku 2015 a v súčasnosti sa odhadujú na 0,26 % HDP v roku 2016. Tieto sumy predstavujú zvýšenie v porovnaní s odhadmi uvedenými v návrhu rozpočtového plánu na rok 2016, v ktorom sa očakávali dodatočné výdavky vo výške približne 0,08 % HDP v roku 2015 a 0,16 % HDP v roku 2016. Ustanovenia vymedzené v článku 5 ods. 1 a článku 6 ods. 3 nariadenia (ES) č. 1466/97 sa vzťahujú na tieto dodatočné výdavky, pretože prílev utečencov je výnimočnou udalosťou, jeho vplyv na verejné financie Rakúska je značný a udržateľnosť by nebola ohrozená tým, že sa umožní odchýlka od postupu úprav smerujúcich k strednodobému rozpočtovému cieľu. Keďže Rakúsko spĺňalo v roku 2015 svoj strednodobý rozpočtový cieľ, nevyužilo možnosť dočasnej odchýlky. S cieľom zabezpečiť, aby sa Rakúsku povolila rovnaká dočasná odchýlka ako krajinám, ktoré ešte nespĺňajú svoj strednodobý rozpočtový cieľ, sa však Rakúsku povolí odchýliť sa od jeho strednodobého rozpočtového cieľa v rokoch 2016 a 2017 o sumu považovanú za oprávnenú na rok 2015. Pokiaľ ide možnú dodatočnú odchýlku v roku 2016, na jar 2017 sa vykoná konečné posúdenie vrátane oprávnených súm na základe zistených údajov poskytnutých rakúskymi orgánmi.

⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde, Európskom poľnohospodárskom fonde pre rozvoj vidieka a Európskom námornom a rybárskom fonde a ktorým sa stanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde a Európskom námornom a rybárskom fonde, a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006 (Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 320).

- (6) Na Rakúsko sa v súčasnosti vzťahuje preventívna časť Paktu stability a rastu a prechodné dlhové pravidlo. Vláda vo svojom programe stability na rok 2016 očakáva zhoršenie celkového deficitu na 1,6 % HDP v roku 2016 a následne jeho postupné zlepšovanie na 0,4 % HDP v roku 2020. Plnenie strednodobého rozpočtového cieľa, ktorým je štrukturálny deficit vo výške 0,45 % HDP do roku 2016 a prehodnotený tak, aby sa stal štrukturálnym deficitom vo výške 0,5 % HDP od roku 2017, sa plánuje od roku 2018. Na základe prepočítaného štrukturálneho salda by sa však strednodobý rozpočtový cieľ pravdepodobne splnil až od roku 2019. Na základe programu stability sa očakáva, že pomer verejného dlhu k HDP dosiahol vrchol v roku 2015 na úrovni 86,2 % a že postupne klesne na 76,6 % v roku 2020. Makroekonomický scenár, na ktorom sa zakladajú tieto rozpočtové prognózy, je vierohodný. Zároveň však opatrenia na podporu plánovaných cieľových deficitov na obdobie od roku 2017 neboli dostatočne konkretizované. Podľa prognózy Komisie z jari 2016 existuje v roku 2016 riziko určitej odchýlky. Ak by sa však z posúdenia vylúčil aj dodatočný vplyv mimoriadneho prílevu utečencov plánovaný na rok 2016, Rakúsko by v roku 2016 podľa očakávania dodržalo ustanovenia Paktu stability a rastu. Za predpokladu nezmenenej politiky existuje v roku 2017 riziko významnej odchýlky od odporúčanej úpravy. Predpokladaná odchýlka v roku 2017 by však už nebola významná po zohľadnení ďalšej povolenej rezervy spojennej s vplyvom mimoriadneho prílevu utečencov na rozpočet, ktorá sa možno povolí na rok 2016. Predpokladá sa, že Rakúsko v roku 2016 dodrží prechodné dlhové pravidlo a po ukončení prechodného obdobia v roku 2017 aj referenčnú hodnotu pre zníženie dlhu. Rada na základe svojho posúdenia programu stability a s prihliadnutím na prognózu Komisie z jari 2016 zastáva názor, že existuje riziko, že Rakúsko nedodrží ustanovenia Paktu stability a rastu. Preto budú v rokoch 2016 a 2017 v záujme ich dodržania potrebné ďalšie opatrenia.
- (7) Rozpočtový vplyv nedávnej daňovej reformy stále predstavuje prvok neistoty. Pri prijímaní opatrení na zabezpečenie fiškálnej udržateľnosti treba zohľadniť skutočnosť, že napriek nedávnym reformám zostáva daňové zaťaženie práce vysoké a že Rakúsko má v porovnaní s ostatnými európskymi krajinami vysoké daňovo-odvodové zaťaženie. Zároveň sa nedostatočne využívajú tie zdroje zdaňovania, ktoré viac podporujú rast a umožňujú zníženie daňového zaťaženia práce. Tento problém by pomohli vyriešiť opatrenia, ktorými by sa daňové zaťaženie práce presunulo smerom k inému zdaňovaniu, ktoré by bolo menej škodlivé pre rast.

- (8) V roku 2015 bola miera zamestnanosti osôb vo veku 55 až 64 rokov na úrovni 46,3 % (priemer EÚ: 53,3 %) a v porovnaní s ostatnými členskými štátmi sa Rakúsko umiestnilo na 19. mieste. Od roku 2014 sú v platnosti ďalšie opatrenia na zvýšenie skutočného veku odchodu do dôchodku, ktoré boli do určitej miery účinné. Zatiaľ nie je jasné, či tieto opatrenia v strednodobom horizonte zvrátia trend zaostávania skutočného veku odchodu do dôchodku v Rakúsku za priemerom Únie. Dĺžka dôchodku sa navyše zvyšuje následkom vyššej strednej dĺžky života. Zákonný vek odchodu do dôchodku pre ženy sa bude len postupne zvyšovať a zosúladať so zákonnými vekom pre mužov – tento proces sa začne v roku 2024 a skončí sa v roku 2033. V Rakúsku nie je zákoný vek odchodu do dôchodku viazaný na zvyšovanie strednej dĺžky života. Podľa odhadov Komisie v roku 2040 výdavky na dôchodky vzrastú o 0,8 % HDP v porovnaní s rokom 2013. V dlhodobom horizonte (2060) sa očakáva nárast výdavkov na dôchodky o 0,5 % HDP. V roku 2040 sa očakáva aj nárast výdavkov na zdravotnú starostlivosť o 1 % HDP a v roku 2060 o 1,3 % HDP oproti roku 2013. Spolu s predpokladaným zvýšením výdavkov na dlhodobú starostlivosť to predstavuje stredne závažné riziko pre fiškálnu udržateľnosť Rakúska.
- (9) Fiškálne mechanizmy na jednotlivých úrovniach vlády (spolkovej, krajinskej a miestnej) sú zložité a príjmové a výdavkové povinnosti v mnohých oblastiach politiky, ako je napríklad zdravotná starostlivosť, nie sú zosúladené. Zatiaľ čo podľa údajov OECD z roku 2014 majú nižšie úrovne štátnej správy povinnosti v oblasti verejných výdavkov vo výške 16 % HDP, podiel daní na nižších úrovniach, než je národná, dosahuje výšku len približne 2 % HDP. Toto zložité usporiadanie je nákladné a môže znížovať rozpočtovú disciplínu. O prerozdeľovaní príjmov medzi danými tromi úrovňami štátnej správy na obdobie od roku 2017 sa v súčasnosti rokuje, čím sa vytvára príležitosť túto záležitosť vyriešiť.
- (10) Rakúsko má tradične jednu z najnižších mier nezamestnanosti v Únii. Od roku 2011 sa však zvyšuje a v roku 2015 dosiahla 5,7 %. Miera nezamestnanosti mladých ľudí je takisto nízka: v roku 2015 to bolo 10,6 % osôb vo veku 15 až 24 rokov. Rakúsko má takisto vysokú mieru zamestnanosti. Zatiaľ čo miera zamestnanosti žien je s hodnotou 70,2 % nad priemerom EÚ, relatívne veľká časť žien pracuje na čiastočný pracovný úväzok kvôli povinnostiam spojeným so starostlivosťou o deti alebo o staršie osoby. To prispieva k jednému z najvyšších rozdielov v odmeňovaní žien a mužov v Únii a k vysokému rozdielu v dôchodkoch žien a mužov. V prípade starších zamestnancov (vo veku 55 až 64 rokov) je miera zamestnanosti pod priemerom EÚ.

- (11) Rakúsko už prekonallo svoje národné ciele stratégie Európa 2020 v oblasti vzdelávania. V roku 2015 bola miera predčasného ukončenia školskej dochádzky na úrovni 7,3 % a miera dosiahnutého terciárneho vzdelania bola 38,7 %. Výsledky v oblasti vzdelávania však vo veľkej miere závisia od sociálno-ekonomického zázemia. Intergeneračná mobilita vo vzdelávaní patrí k najnižším zo všetkých krajín OECD, pre ktoré sú k dispozícii údaje. Miera predčasného ukončenia štúdia žiakov s migrantským pôvodom je viac než trikrát vyššia oproti žiakom bez migrantského pôvodu a ďalšiu výzvu predstavuje integrácia mladých utečencov a migrantov v školopovinnom veku a starších do systému vzdelávania a odbornej prípravy.
- (12) Hoci rakúske banky čelia výzvam na domácich aj zahraničných trhoch, opatrenia v oblasti dohľadu na národnej a európskej úrovni pomohli riešiť riziká vyplývajúce zo zhoršenia kvality aktív v strednej, východnej a juhovýchodnej Európe. Pokiaľ ide o reštrukturalizáciu a likvidáciu finančných subjektov v ťažkostiach, fiškálne riziká už boli zahrnuté do účtov verejných financií. Hoci nemožno vylúčiť ďalšie riziká, zdá sa, že sa obmedzia len na zdedené problémy niekoľkých konkrétnych inštitúcií.
- (13) Rakúsko má vyššiu mieru investícií, než je priemer EÚ, v prípade všetkých zložiek HDP okrem obydľí. Úroveň investícií v Rakúsku je však od roku 2012 slabá, a to napriek dobrej likvidite podnikov a priaznivým podmienkam financovania. V záujme podpory investícií a rastu by sa mali odstrániť zložité administratívne postupy a prekážky. Možno napríklad konštatovať, že regulačné prekážky a administratívne zaťaženie v oblasti poskytovania služieb nenapomáhajú zakladaniu nových podnikov. Pokiaľ ide o prekážky pre zriaďovanie interdisciplinárnych spoločností, ako sa uvádza v odporúčaníach pre jednotlivé krajiny na rok 2015, Rakúsko začalo zvažovať určité zlepšenia, ale ešte sa neprijali žiadne rozhodnutia. V oblasti služieb pre podniky existujú osobitné výzvy, ktoré vyplývajú z reštriktívnych požiadaviek na udeľovanie povolení, a pokiaľ ide o určité profesie, z obmedzení právnej formy a držby podielov, ktoré majú za následok nízku dynamiku trhu a záporný rast produktivity. V akčnom pláne pre prístup k regulovaným profesiám a pre ich výkon, ktorý predložilo Rakúsko v nadväznosti na vzájomné hodnotenie, sa navrhuje iba obmedzený počet opatrení napriek tomu, že jednoznačne existuje priestor pre ambicióznejšie návrhy.

- (14) Vysoký prílev utečencov zaznamenaný v minulom roku má pre Rakúsko viaceré sociálne a hospodárske dôsledky. Hoci v krátkodobom horizonte sa predpokladá, že prílev utečencov zvýši verejné výdavky a vytvorí dodatočný domáci dopyt, a tým zvýši HDP, strednodobý vplyv na zamestnanosť a rast závisí od úspešnej integrácie utečencov na trhu práce a od ich sociálneho začlenenia, a to aj prostredníctvom vzdelávacej podpory. Táto záležitosť je na poprednom mieste politického programu na úrovni Únie aj členských štátov a bude pozorne monitorovaná a analyzovaná okrem iného aj v správe o tejto krajine na rok 2017.
- (15) Komisia vykonala v kontexte európskeho semestra komplexnú analýzu hospodárskej politiky Rakúska, ktorú uverejnila v správe o tejto krajine na rok 2016. Zároveň posúdila program stability, národný program reforiem a následné opatrenia v nadväznosti na odporúčania adresované Rakúsku v predchádzajúcich rokoch. Zohľadnila nielen ich význam pre udržateľnú fiškálnu a sociálno-ekonomickú politiku v Rakúsku, ale aj ich súlad s pravidlami a usmerneniami EÚ vzhľadom na potrebu posilniť celkovú správu hospodárskych záležitostí EÚ zabezpečením vstupov na úrovni EÚ do budúceho vnútroštátneho rozhodovania. Odporúčania v rámci európskeho semestra sú premietnuté do ďalej uvedených odporúčaní 1 až 3.
- (16) Rada na základe tohto posúdenia preskúmala program stability a jej stanovisko⁵ je premietnuté najmä do ďalej uvedeného odporúčania 1,

⁵ Podľa článku 5 ods. 2 nariadenia (ES) č. 1466/97.

TÝMTO ODPORÚČA, aby Rakúsko v rokoch 2016 a 2017 prijalo opatrenia s cieľom:

1. Zabezpečiť, aby sa odchýlka od strednodobého rozpočtového cieľa v rokoch 2016 a 2017 obmedzila na povolenú rezervu spojenú s vplyvom mimoriadneho prílevu utečencov v roku 2015 na rozpočet, a na tento účel dosiahnuť ročnú fiškálnu úpravu vo výške 0,3 % HDP v roku 2017, ak sa nepodari dodržať strednodobý rozpočtový cieľ pomocou menšieho úsilia. Zabezpečiť udržateľnosť systému zdravotnej starostlivosti a dôchodkového systému naviazaním zákonného veku odchodu do dôchodku na strednú dĺžku života. Zjednodušiť, zracionalizovať a zefektívniť fiškálne vzťahy a povinnosti v rámci rôznych úrovní štátnej správy.
2. Zvýšiť účasť žien na trhu práce. Prijat' opatrenia na zlepšenie úrovne dosiahnutého vzdelania znevýhodnených mladých ľudí, najmä mladých ľudí s migrantským pôvodom.
3. Znížiť v oblasti služieb administratívne a regulačné prekážky brániace investíciám, ako sú reštriktívne požiadavky na udeľovanie povolení a obmedzenia právnej formy a držby podielov, ako aj zábrany pre zriaďovanie interdisciplinárnych spoločností.

V Bruseli

Za Radu

predseda
